

Zadłużenie Sektora Finansów Publicznych IV kw/2012

Biuletyn kwartalny

1. **Państwowy dług publiczny (PDP, zadłużenie sektora finansów publicznych po konsolidacji)** na koniec IV kwartału 2012 r. wyniósł **840.473,9 mln zł** (wyrażony w relacji do PKB wyniósł 52,7% wobec 53,5% na koniec 2011 r.). W IV kwartale 2012 r. wzrósł on o 4.960,1 mln zł, tj. o 0,6%. Natomiast od początku 2012 roku zwiększył się o 25.131,2 mln zł, tj. o 3,1%.*

2. Największy wpływ na zmianę PDP w IV kwartale 2012 r. miała zmiana zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego i ich związków (wzrost o 2.942,3 mln zł, tj. o 4,8%). Natomiast w całym 2012 r. PDP wzrósł głównie z powodu wzrostu zadłużenia Skarbu Państwa (po konsolidacji wzrost o 21.623,9 mln zł, tj. o 2,9%).

3. Zadłużenie sektora finansów publicznych przed konsolidacją wyniosło na koniec IV kwartału 2012 r. 889.661,6 mln zł. Oznacza to wzrost w IV kwartale 2012 r. o 8.547,7 mln zł (1,0%).

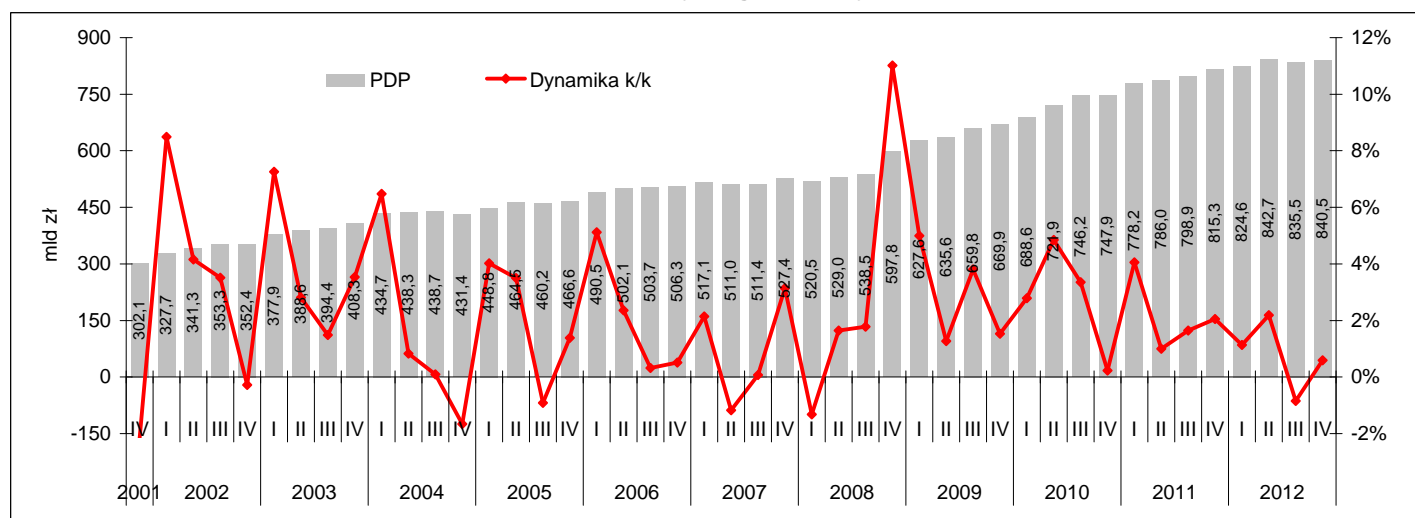
4. **Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (EDP)** stanowiący jeden z elementów kryterium fiskalnego z Maastricht wyniósł **886.778,7 mln zł** (wyrażony w relacji do PKB wyniósł 55,6% wobec 56,4% na koniec 2011 r.). W IV kwartale 2012 r. wzrósł on o 3.044,8 mln zł, tj. o 0,3%. Natomiast od początku 2012 roku zwiększył się o 27.702,3 mln zł, tj. o 3,2%.

5. Podobnie jak w przypadku PDP, wzrost EDP w 2012 r. wynikał głównie ze wzrostu zadłużenia Skarbu Państwa.

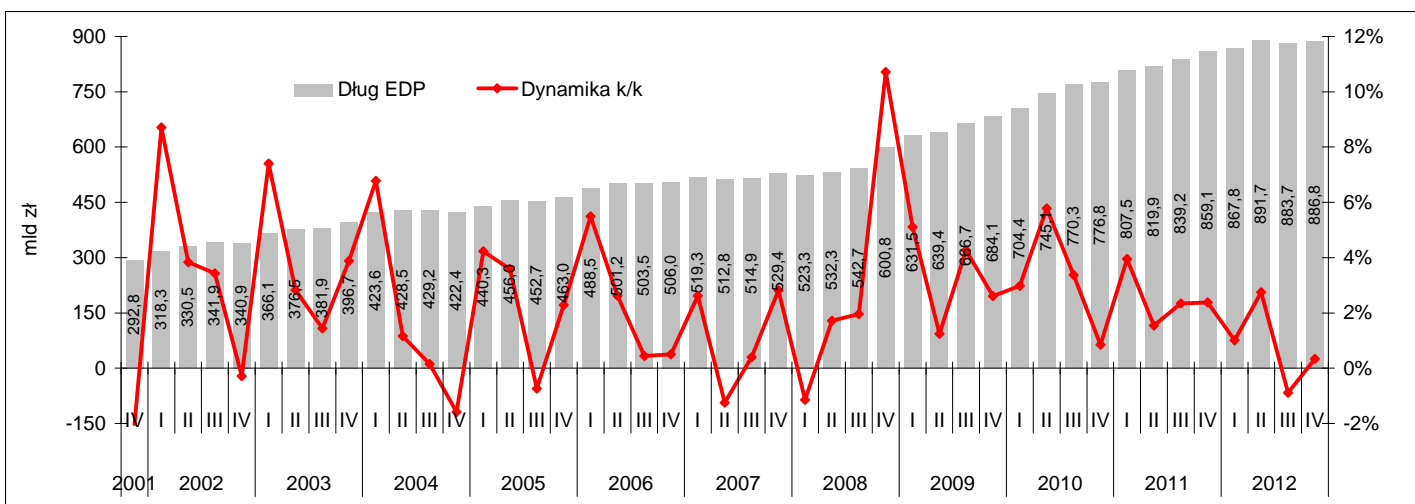
6. Różnice pomiędzy państwowym długiem publicznym oraz zadłużeniem sektora instytucji rządowych i samorządowych zostały zaprezentowane w tabelicy 1.

* Dane za czwarty kwartał 2012 r. są danymi wstępnymi. Dane za poprzednie okresy, jeżeli zaistniała taka konieczność, zostały skorygowane.

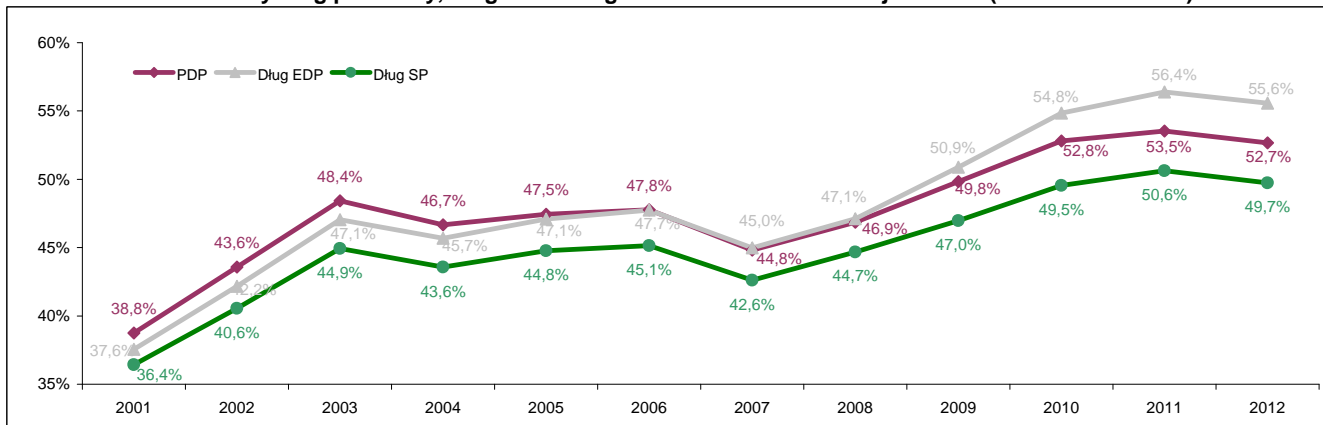
Państwowy dług publiczny

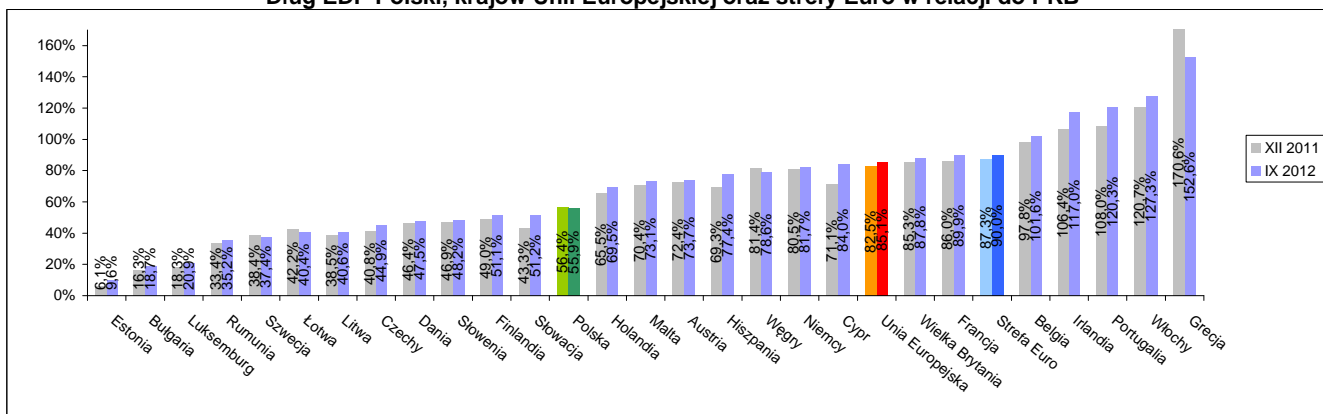
Dług EDP

Państwowy dług publiczny, dług EDP i dług Skarbu Państwa w relacji do PKB (stan na koniec lat)

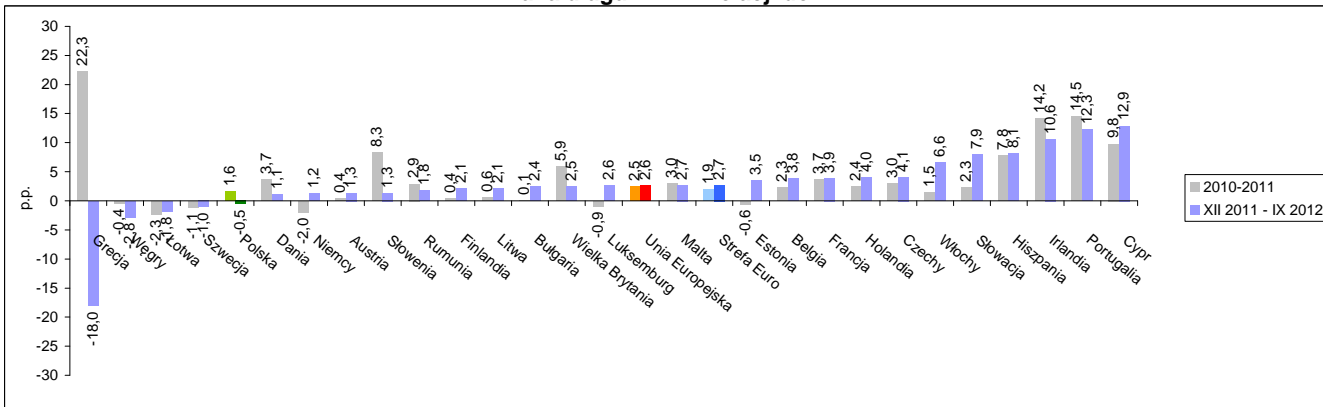

Dług EDP Polski, krajów Unii Europejskiej oraz strefy Euro w relacji do PKB

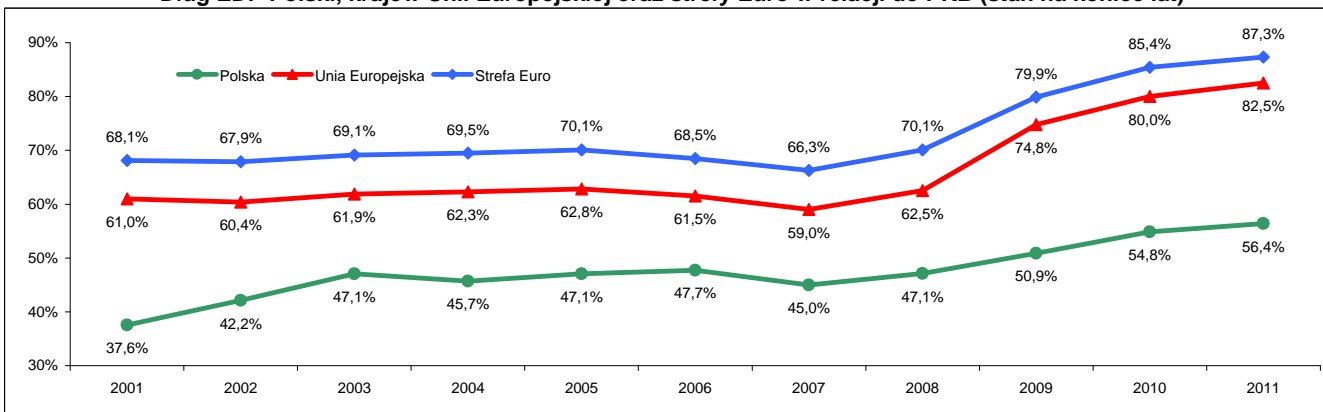
Źródło: Eurostat - http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

Zmiana długu EDP w relacji do PKB

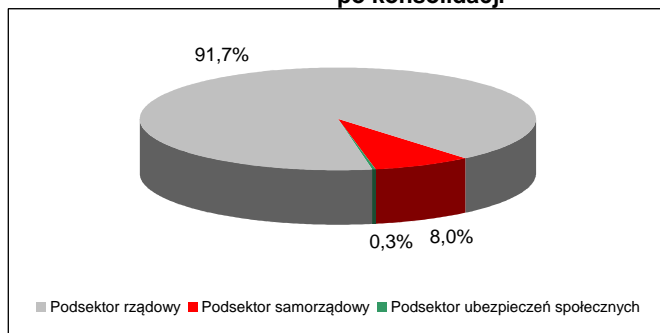
Źródło: Eurostat - http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

Dług EDP Polski, krajów Unii Europejskiej oraz strefy Euro w relacji do PKB (stan na koniec lat)

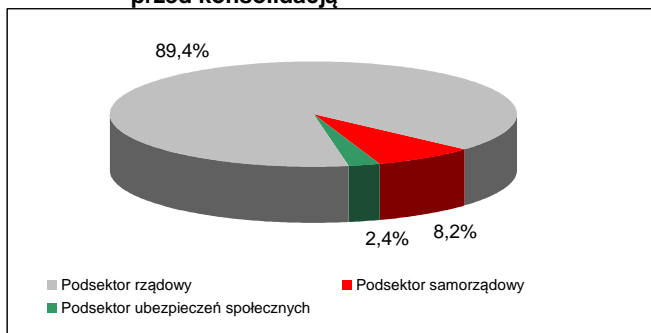
Źródło: Eurostat - http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database

Struktura państwowego długu publicznego w podziale na podsektory: po konsolidacji

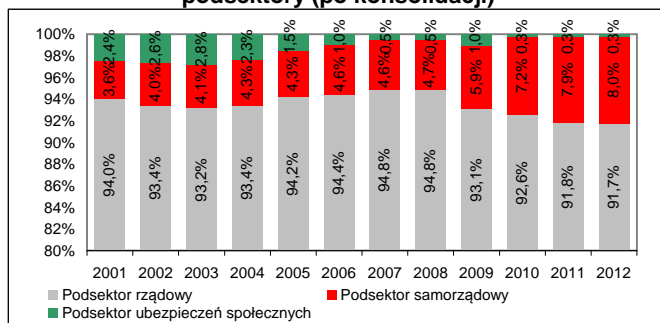
91,7% państwowego długu publicznego przypada na podsektor centralny, z tego na Skarb Państwa przypada 91,5%. Z 8,0% przypadających na podsektor samorządowy, 7,6% stanowi zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego i ich związków.

Struktura państwowego długu publicznego w podziale na podsektory: przed konsolidacją

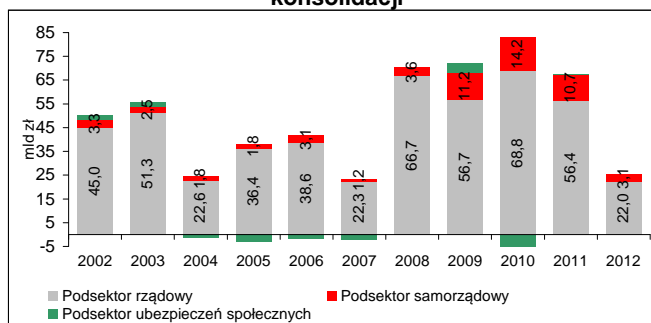
89,4% zadłużenia SFP przed konsolidacją przypada na podsektor centralny, z tego na SP przypada 89,2%. Zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych przed konsolidacją obejmuje także pożyczki udzielone FUS przez SP (18,9 mld zł na koniec IV kwartału 2012 r.) - stąd znacząco większy udział tego podsektora w zadłużeniu SFP przed konsolidacją.

Struktura państwowego długu publicznego w podziale na podsektory (po konsolidacji)

W okresie od końca 2001 r. do końca 2012 r. zaznacza się tendencja spadkowa udziału zadłużenia podsektora ubezpieczeń społecznych w państwowym długu publicznym. Jednocześnie rósł udział podsektora samorządowego. Tendencja ta nasiliła się w czterech ostatnich latach, kiedy to udział zadłużenia podsektora samorządowego wzrósł o 3,3 p.p., z 4,7% do 8,0%.

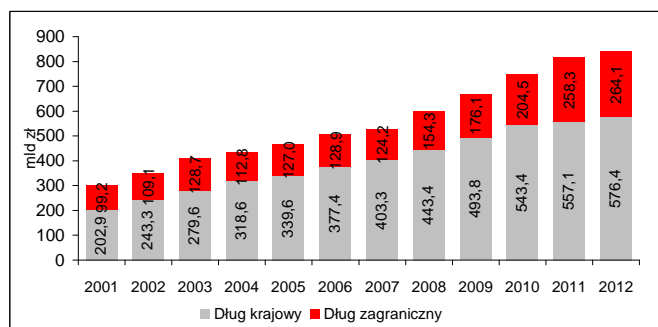
Zmiana długu poszczególnych podsektorów po konsolidacji

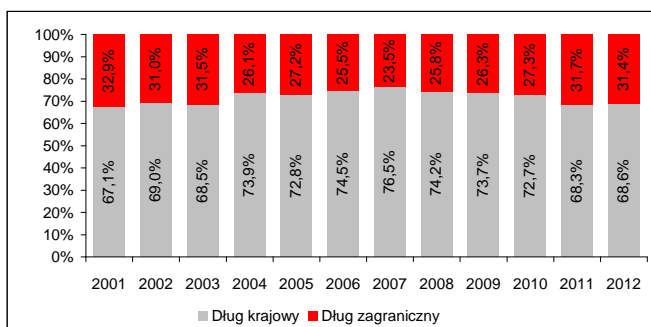
Wzrost państwowego długu publicznego od początku 2012 r. był wynikiem:

- wzrostu zadłużenia podsektora rządowego o 22,0 mld zł, tj. o 2,9%,
- wzrostu zadłużenia podsektora samorządowego o 3,1 mld zł, tj. o 4,9%,
- spadku zadłużenia podsektora ubezpieczeń społ. o 0,02 mld zł, tj. o 0,9%.

Struktura państwowego długu publicznego wg kryterium miejsca emisji

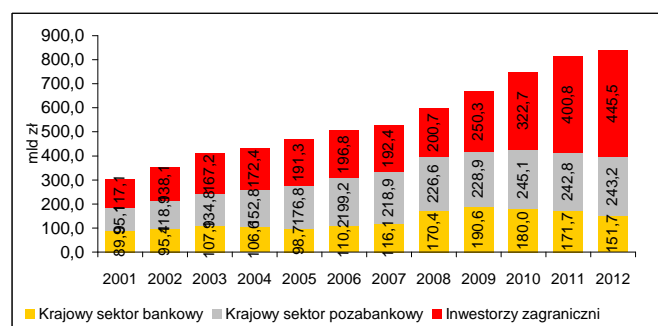

Na koniec IV kwartału 2012 r. dług krajowy SFP wg kryterium miejsca emisji wyniósł 576,4 mld zł, co oznacza wzrost w porównaniu z końcem 2011 r. o 19,4 mld zł, tj. o 3,5%. W tym samym okresie dług zagraniczny wzrósł o 5,8 mld zł, tj. 2,2%, do poziomu 264,1 mld zł.

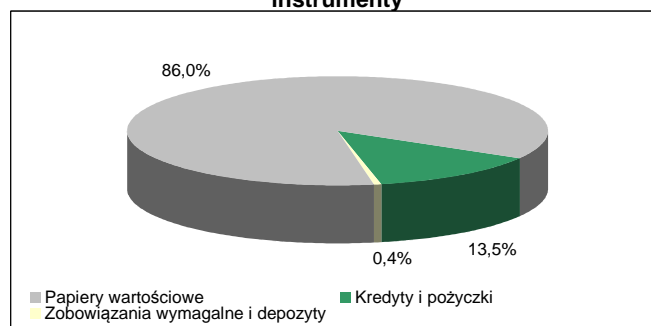
Udział długu zagranicznego na koniec IV kwartału 2012 r. wyniósł 31,4% (spadek z 31,7% na koniec grudnia 2011 r.).

Struktura podmiotowa państwowego długu publicznego

Zadłużenie sektora finansów publicznych wobec nierezzydentów wyniosło na koniec IV kwartału 2012 r. 445,5 mld zł, co stanowiło 53,0% całości zadłużenia. Na koniec 2011 r. udział zadłużenia wobec inwestorów zagranicznych wyniósł 49,2% całości długu.

Struktura państwowego długu publicznego w podziale na instrumenty

Przeważającą część (86,0%) zadłużenia sektora finansów publicznych stanowią papiery wartościowe. Ich udział w państwowym długu publicznym w porównaniu z końcem 2011 r. wzrósł o 0,01 p.p.

Tablica 1. Różnice pomiędzy PDP a długiem EDP (mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2006	XII 2007	XII 2008	XII 2009	XII 2010	XII 2011	III 2012	VI 2012	IX 2012	XII 2012
Państwowy dług publiczny	506.263,5	527.441,8	597.764,4	669.876,4	747.898,8	815.342,6	824.578,9	842.660,1	835.513,8	840.473,9
<i>1) Dostosowania zakresu sektora</i>	<i>4.435,4</i>	<i>6.438,7</i>	<i>8.121,8</i>	<i>18.571,9</i>	<i>32.771,5</i>	<i>47.228,2</i>	<i>46.853,6</i>	<i>52.781,5</i>	<i>52.092,0</i>	<i>49.912,9</i>
Zadłużenie Krajowego Funduszu Drogowego	3.722,1	4.857,4	5.923,1	15.703,2	24.798,1	36.412,7	35.779,8	41.653,2	41.270,6	41.197,4
Skarbowe papiery wartościowe w posiadaniu funduszy umiejscowionych w BGK	0,0	0,0	0,0	-1.276,2	-232,9	-364,5	-343,2	-547,1	-878,1	-3.038,9
KFD - nabycie aktywów infrastrukturalnych*	886,8	1.771,7	2.396,0	4.292,8	8.197,4	11.076,3	11.302,3	11.555,7	11.572,5	11.571,9
Jednostki badawczo-rozwojowe**	-173,5	-190,3	-213,1	-156,2	-	-	-	-	-	-
Przedsiębiorstwa zaliczone do sektora instytucji rządowych i samorządowych	-	-	15,8	8,3	8,9	103,7	114,7	119,6	127,1	182,4
<i>2) Różnice dotyczące tytułów dłużnych</i>	<i>-4.662,7</i>	<i>-4.510,7</i>	<i>-5.041,2</i>	<i>-4.366,7</i>	<i>-3.845,2</i>	<i>-3.494,4</i>	<i>-3.632,0</i>	<i>-3.764,8</i>	<i>-3.872,0</i>	<i>-3.608,1</i>
zobowiązania wymagalne	-4.709,7	-4.570,3	-5.069,9	-4.688,6	-3.860,1	-3.504,2	-3.641,2	-3.770,9	-3.877,9	-3.611,0
przejęcia zadłużenia w wyniku uruchomienia gwarancji	47,1	59,6	28,7	21,8	14,9	9,8	9,2	6,1	5,9	2,9
płatności początkowe swap	0,0	0,0	0,0	300,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych	506.036,3	529.369,8	600.845,0	684.081,6	776.825,1	859.076,4	867.800,5	891.676,8	883.733,9	886.778,7

* Zgodnie z wytycznymi Eurostatu w odniesieniu do klasyfikacji sektorowej przedsięwzięć budowy autostrad dane z zakresu zadłużenia sektora gg uwzględniają zobowiązania strony rządowej z tytułu budowy niektórych odcinków autostrad.

** Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.09.157.1240 z dnia 24 IX 2009 r.) z dniem 1 stycznia 2010 r. jb-r nie są zaliczane do sektora finansów publicznych.

Tablica 2. Zadłużenie sektora finansów publicznych przed konsolidacją (wg nominalu, w mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2011	struktura		struktura		zmiana		zmiana		
		XII 2011	IX 2012	IX 2012	XII 2012	XII 2012	XII 2012 - IX 2012	XII 2012 - IX 2012	XII 2012 - XII 2011	XII 2012 - XII 2011
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie sektora finansów publicznych	861.243,3	100,0%	881.113,9	100,0%	889.661,6	100,0%	8.547,7	1,0%	28.418,2	3,3%
1. Zadłużenie podsektora rządowego	772.638,9	89,7%	793.514,9	90,1%	795.706,2	89,4%	2.191,2	0,3%	23.067,3	3,0%
1.1. Skarb Państwa	771.127,5	89,5%	791.718,2	89,9%	793.853,1	89,2%	2.134,9	0,3%	22.725,6	2,9%
1.2. Państwowe fundusze celowe z osobowością prawną	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
1.3. Uczelnie publiczne	351,2	0,0%	435,5	0,0%	518,4	0,1%	82,9	19,0%	167,2	47,6%
1.4. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	1.122,2	0,1%	1.319,1	0,1%	1.298,2	0,1%	-20,9	-1,6%	176,0	15,7%
1.5. Państwowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe	23,4	0,0%	25,3	0,0%	16,8	0,0%	-8,4	-33,4%	-6,6	-28,2%
1.6. PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	9,4	0,0%	4,3	0,0%	8,0	0,0%	3,7	86,4%	-1,4	-15,1%
1.7. Pozostałe państwowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego	5,1	0,0%	12,6	0,0%	11,7	0,0%	-0,9	-7,3%	6,6	127,2%
2. Zadłużenie podsektora samorządowego	70.447,9	8,2%	70.144,1	8,0%	72.818,8	8,2%	2.674,7	3,8%	2.370,9	3,4%
2.1. Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	66.105,6	7,7%	65.138,0	7,4%	68.203,9	7,7%	3.065,9	4,7%	2.098,2	3,2%
2.2. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	4.119,1	0,5%	4.787,2	0,5%	4.401,8	0,5%	-385,4	-8,1%	282,7	6,9%
2.3. Samorządowe instytucje kultury	109,7	0,0%	107,2	0,0%	99,5	0,0%	-7,7	-7,2%	-10,2	-9,3%
2.4. Pozostałe samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego	113,4	0,0%	111,7	0,0%	113,6	0,0%	2,0	1,8%	0,2	0,2%
3. Zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych	18.156,6	2,1%	17.454,8	2,0%	21.136,6	2,4%	3.681,8	21,1%	2.980,0	16,4%
3.1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-100,0%	0,0	-100,0%
3.2. Fundusze zarządzane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	18.156,6	2,1%	17.454,8	2,0%	21.136,6	2,4%	3.681,8	21,1%	2.980,0	16,4%
3.3. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
3.4. Narodowy Fundusz Zdrowia	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-

Tablica 3. Zadłużenie sektora finansów publicznych po konsolidacji (wg nominalu, w mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2011	struktura		struktura		zmiana		zmiana		
		XII 2011	IX 2012	IX 2012	XII 2012	XII 2012	XII 2012 - IX 2012	XII 2012 - IX 2012	XII 2012 - XII 2011	XII 2012 - XII 2011
							w mln zł	w %	w mln zł	w %
Zadłużenie sektora finansów publicznych	815.342,6	100,0%	835.513,8	100,0%	840.473,9	100,0%	4.960,1	0,6%	25.131,2	3,1%
1. Zadłużenie podsektora rządowego	748.805,9	91,8%	769.270,7	92,1%	770.821,3	91,7%	1.550,5	0,2%	22.015,4	2,9%
1.1. Skarb Państwa	747.504,3	91,7%	767.744,8	91,9%	769.128,2	91,5%	1.383,4	0,2%	21.623,9	2,9%
1.2. Państwowe fundusze celowe z osobowością prawną	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
1.3. Uczelnie publiczne	332,4	0,0%	411,5	0,0%	485,6	0,1%	74,1	18,0%	153,2	46,1%
1.4. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	951,1	0,1%	1.092,6	0,1%	1.191,7	0,1%	99,1	9,1%	240,6	25,3%
1.5. Państwowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe	7,8	0,0%	8,6	0,0%	3,1	0,0%	-5,5	-63,7%	-4,7	-59,8%
1.6. PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	6,0	0,0%	2,1	0,0%	4,7	0,0%	2,6	126,5%	-1,3	-21,0%
1.7. Pozostałe państwowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego	4,3	0,0%	11,1	0,0%	7,9	0,0%	-3,2	-28,6%	3,6	83,4%
2. Zadłużenie podsektora samorządowego	64.257,7	7,9%	64.665,8	7,7%	67.393,6	8,0%	2.727,7	4,2%	3.135,8	4,9%
2.1. Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki	61.186,6	7,5%	61.082,5	7,3%	64.024,8	7,6%	2.942,3	4,8%	2.838,2	4,6%
2.2. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	2.999,8	0,4%	3.513,5	0,4%	3.304,8	0,4%	-208,7	-5,9%	304,9	10,2%
2.3. Samorządowe instytucje kultury	63,2	0,0%	63,5	0,0%	58,1	0,0%	-5,5	-8,6%	-5,1	-8,0%
2.4. Pozostałe samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego	8,2	0,0%	6,3	0,0%	5,9	0,0%	-0,4	-6,5%	-2,3	-27,7%
3. Zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych	2.279,1	0,3%	1.577,3	0,2%	2.259,1	0,3%	681,8	43,2%	-20,0	-0,9%
3.1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-100,0%	0,0	-100,0%
3.2. Fundusze zarządzane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	2.279,1	0,3%	1.577,3	0,2%	2.259,1	0,3%	681,8	43,2%	-20,0	-0,9%
3.3. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
3.4. Narodowy Fundusz Zdrowia	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-